

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

De Sacerdotii Origine & Præstantia - Variis item Industriis, & Praxibus, quibus Sacerdotes boni ad Dei gloriam suámque & Proximi salutem promovendam sunt usi ; Malorum Qvoque Sacerdotum infelici interitu, radicibus, & remediis Cui etiam Compendium Ritualis, ea, quæ pro commodiori Sacramentorum & ...

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1681

Exempla Abstinentiæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48600](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48600)

immites, sibi metipsis perniciosi. Si ullos Hominum certe hæc verba spectant: *Habentes victum, & quibus nichil egamus, his contenti sumus.* Superest aliquid? en vos velut Patres & Oeconomus in clamant. Quid ego vos necet aut noxias, aut alienas condere divitias? quorundam de ta possidere Beneficia, quæ viam sternunt ad multa ca: Vereor, hoc multos tunc primùm sapere, cum est pœnitere. Ita ille ut vitæ c. 10. refertur.

Exempla Abſtinentiæ.

I. Abſtinentia virtus est, quâ voluptatem in usu ſitam refrænamus, & debitam rationem in eorum ſumptum quoad quantitatem. tum quoad qualitatem, moderatè tempus ſervamus; & hæc virtus Sacerdotibus ob ſerios liter cauſas ſummopere neceſſaria eſt. 1. Quia cum pe unicus integram Parochiam aut Urbem curæ ſuz li commiſſam habeat, valde expedit, ut ſano ſit viribus robuſtis, ut ſemper ad obſequia caritatis promptus ſit; ad hunc autem finem vel maxime abſtinentia eſt neceſſaria, utpote quæ, teſte S. Hieronymo in Mater ſanitatis, ſicut voluptas Mater eſt ægritudinis, merito jam olim Siracides c. 37. hortatus eſt: *Noli eſſe in omni epulatione, & non te effundas ſuper eſcam: in multis enim eſcis erit infirmitas, & appropinquabit uſque ad choleram; qui autem abſtinet adjiciet vitam.* 2. Quia ſine ea difficulter ſuis ſpiritualibus fruſtuosè invigilare poterit; cum ipſe præ aliis contra vitia pugnare, aliõs que ad pugnam modi excitare, eumque in finem ſolidis virtutibus cogitationibus, & ſalubribus conſiliis abundare debeat. 3. Quia abſtinentiæ ſpecialiter ſtudere oportet, utpote teſte S. Leone in ſ. de jejun. dec. meal. *prodeunt caſtitationes, rationabiles virtutes, & ſalubria conſilia;* ſicut juxta commune præverbium plenus venter non & laborat libenter, ita nihil ſalutem, nihil ſic ſenſum men operatur, ut moderata reſectio, uti rectè S. Chryſoſtomus ſ. 29. ſuper Epift. ad Hebr. advertit. 3. Quia magis ſcandalizat ſubjectos Populos, quàm intemperantia Paſtorum; cum fixum ſciunt S. Hieronymi eſſatum: *ſerios*

ſaturitati *Juncta eſt laſcivia*. Unde idem Sanctus c. 2. in
 ſolida. rectè ſic loquitur : *Eccleſia Principes, qui deliciis
 ſuſum, & inter epulas atque laſcivias pudicitiam ſerva-
 re credunt, propheticus ſermo deſcribit, quòd ejiciendi
 ſunt de domibus ſpacioſis, lautisque convivis & multo la-
 ure epulis conquiſtis, & ejiciendi propter malas cogita-
 ones & opera ſua. Et ſi vis ſcire, quòd ejiciendi ſint, Evan-
 gelium lege : In tenebras ſcilicet exteriores, ubi erit ſletus
 & ſridor dentium. An non confuſio & ignominia eſt, I E-
 VM Crucifixum, Magiſtrum Pauperum atque eſurientem
 ſeris prædicare corporibus, jejunſorumque doctrinam ru-
 dentes buccas, tumentiaque ora proferre ? Porro in tribus
 præcipuè capitibus hæc abſtinentia demonſtranda eſt à Sa-
 cerdotibus.*

II. Primum eſt in qualitate ciborum, ut ſcilicet non nimis
 pretioſos aut exquiſito modo paratos cibos habere deſideret ;
 Ita enim Concilium Carthaginènſe quartum monuit, dicens :
Vilem ſupelleſtilem, & victum pauperem habeat ſacerdos,
*dignitatisque largitorem meritò vita fideliter quarat ; ne
 dum delicias ſectamur, à regno cælorum retrahamur, ut S.
 Hieronymus epiſt. 2. loquitur. Hinc & S. Bernardus ad FF.
 de monte DEI ait : De condimentis ſufficiat obſecro, ut
 eſteſtibileſ ſiant cibi noſtri, non etiam concupiſcibileſ, vel
 delectabileſ. Quam doctrinam multi Sacerdotes egregiè ob-
 ſervârunt.*

S. Auguſtinus etiam ut Episcopus menſa uſus eſt tenui ac
 frugali ; ea non opiparis ferculis vel argentea ſupelleſtile
 renidebat ; ſed vaſis ligneis præter cochlearia erat inſtructa.
 Veſcebat autem, ut ſemper, oleribus aut leguminibus, in-
 terdum autem hoſpitibus adventantibus, pauillum carnis
 adhibebat. Nihil in cibo & potu præter neceſſitatem exqui-
 rens, voluptati nihil indulgendum ratus. Vita l. 3. c. 47.

S. Laurentius Juſtinianus menſam habuit non ſordidam,
 ſed communem, cibo ſemper uſus vulgari ; nihil appetere,
 aut damnare ſolitus ex iis, quæ apponebantur. Vita 8. Jan.

S. Carolus Borromæus viliffimis plerumque cibus uteba-
 tur, ita ut extremis temporibus carnes omnino negligeret.
 Viæ Compend. c. 25.

S. Ignatius

S. Ignatius Lojola nullum edulij vel condimenti quicquam indixit; nihil inter edendum questus, licet male paratus foret. Placuit tamen illi ad allucandos peccatissimi homines non incommoda frugalitas. *Maff. l. 3. c. 10.*
Gloria S. Ign. c. 10.

S. Franciscus Xaverius, dum in Commorino versabatur, licet summè laboraret, & perpetuo sudore disfluere, tamen exigua duntaxat, & à se coctâ vivebat; raro pane lacte licet acido adhibito. *Vita l. 2. c. 6.*

Jacobus Merlohorstius uno ferè cibo ordinariè contentus erat, ciborum varietatem ut valetudini noxiam detraheret, neque enim ciborum indulgebat suavitati, sed naturam viebat necessitati. *Vita c. 23.*

Petrus Forerius dulces cibos, quorum gustum non pro acerbiorè liquore corrumpere, penitus vitabat; hinc inquam butyrum recens, ova rarissimè, pisces semper in pomâ coctâ solùm valetudine sinistra coactus comedit. Quadraginta propemodum annis semel tantùm de leguminibus & radicibus, adjunctis frequenter piscis in modico sale asperso coctis vescabatur. *Vita c. 14.*

III. Secundum caput, in quo abstinentiam exercere Sacerdos, est quantitas cibi; pro qua servanda hanc legem præscribit Cassianus *collat. 23.* ut secundum capacitatem virium, vel corporis, vel ætatis, tantùm sibi meti cibum quisque concedat, quantum sustentatio carnis, non tantùm desiderium saturitatis exposcit; nam ut rectè ait S. Hieronymus *l. 2. in Jov.* nihil ita obruit animum, ut ter plenus & exastuans. Hinc studiosè illam semper Sacerdotes vitârunt.

S. Vincentius Ferrerius etsi concionibus, aliisque occupationibus ad salutem Proximi tendentibus gravissimè occuparetur, per quadraginta tamen annos quotidie, exceptis diebus Dominicis, jejunabat. *Vita 5. April.*

S. Ursinarius Episcopus tam tenui ac modico utebatur, ut per eum nemo, nisi per miraculum sustentari posset, & talis erat, quem absque officio dentium sumere potest, unde ab ipso etiam pane novendecim annis abstinebat.

S. Nicolaus Episcopus semel duntaxat edebat quorundam vespèri quidem, ut publicis negotiis, quæ magna erant

que, diem licentiùs commodaret. Nec plùs uno ferculo
 creavit unquam, niſi Hoſpitiſum gratia, quorum dignitas
 ſententiam eſcam expeteret. Vita 7. Dec.

P. Franciſcus Suarez, diebus illis, quibus non jejunabat,
 ſemper ad meridiem cibo aut nullo, aut modico prandium
 in noctem differebat, quod ipſum tamen libræ pondus non
 exceſſit. Vita.

P. Conſalvus Silveria, cùm eſſet Gonimbricæ, domum ſe
 palpito recipiens, cibarij panis fruſtum à Promorondo pe-
 terat, cõque ſe ad locum ſolitarij culinæ proximam con-
 ferens, majori voluptate illum comedebat, quàm alij ex-
 quiſitiſſimos cibos, reliquo tamen die prandij loco nihil at-
 tingebar. Vita c. 6.

IV. Tertium caput abſtinentiæ Sacerdotalis eſt modus ſu-
 mendij cibum; ut ſcilicet hîc ſibi maximè dictum exiſtimet
 Sacerdos illud Gen. 4. *Sub te erit appetitus tuus, & tu do-
 minaberis illi;* nam, ut ſapienter S. Gregorius l. 10. moral.
 dicitur, non tam cibus, quàm appetitus in vitio eſt, & ple-
 numque culpa committitur, etiam cùm abjecta & vilia ſu-
 mantur. Certè quàm difficilis ſit hæc appetitûs frenatio, te-
 ſtatur eſt S. Auguſtinus, qui in lib. Conf. de ſeipſo ſic loquu-
 tus eſt: *In his tentationibus (gulæ) poſitus certo quotidie
 adverſus concupiſcentiam manducandi & bibendi; non
 enim eſt, quod ſemel præcidere, & ulterius non attingere
 decernam, ſicut de concubitu potui. Itaque freni gutturis
 temperata relaxatione & conſtrictione temperandi ſunt.
 Et qui eſt, Domine, qui non rapiatur aliquando extra me-
 tu neceſſitatis? quiſquis eſt, magnus eſt, magnificet nomen
 tuum; ego autem non ſum, quia homo peccator ſum. Unde
 merito multi Sacerdotes in hoc appetitu expugnando omnem
 diligentiam adhibuerunt.*

S. Auguſtinus de ſeipſo fatetur, quòd non aliter ad cibos
 ſumptuosos, quàm ad pharmaſia haurienda acceſſerit, quæ ple-
 rumque cum magno horrore appetitus ſumuntur. Hinc l. 10.
 Conf. c. 31. dicit: *Docuiſti me, ut, quemadmodum medica-
 menta, ſic alimenta accedam ſumpturus.* Hinc ut faciliùs
 appetitum à cibus averteret, menſam pio colloquio, ſacrâ le-
 ctione, vel diſputatione de rebus ſacris condiebat. Vita l. 3.
 c. 47.

P. Bernardus Colnagus è Societate JESU, ad mensam S. A. rus altè suspirabat, non secus ac si in malam crucem maneretur; ut verò appetitum magis domaret, amarorem suum ante absynthio, aceto, sale nimio, pulvere, vel acerbis herbis & sibus conciliabat: vel præcalidis cibus palatum admodum. Vita l. 2. c. 13.

P. Thomas Sanchez, quando advertit, in mensa asperum ferculum sibi arridere, statim id deposuit; nullum verò condimentum, sale, aut aliud condimentum adhibebat. Vita l. 2. c. 13.

P. Julius Mancinellus è Societate JESU, perpetuo ab asperis ferculis, quæ ipsi magis arridebant, abstinuit; è comestione verò, ut magis appetitum domaret, ad illos se cibos non fecit, à quibus à puero abhorrebat, & nauseabat inveni, &, quorum odorem, ubi percepit, in deliquium solitus est. Vita l. 2. c. 5.

P. Sebastianus Barradius itidem è Societate JESU, ma tantùm & palato ingratißima edebat. Sæpe mortuos sui gratiâ calidissimos sumebat cibos, sæpe frigidissimos, sapor periret. Vita Itiner. præfixa.

Exempla Sobrietatis.

I. Sobrietas est virtus, quâ inordinatum potus tum frenamus; quæ, quantopere necessaria sit Sacerdotibus vel ex ipso eorum, officio satis patet; cum enim ipsi quasi Navarchi & Speculatores, ac Vigiles, rectè tantò magis ab iis, quàm Navarchis & Vigilibus corporibus sobrietatem requiri, quantò majora animæ damna ebrietate timeri non immerito queunt. Hinc Paulus 2. Tim. 4. sic alloquitur: *Tu verò vigila, in sobrius labora, opus fac Evangelista, ministerium tuum sobrius esto.* Adde, quòd ipse, quem toties bibunt, calicis ritualis sacratissimi Sanguinis Christi meritò eos incitaret ad calicem Dæmoniorum seu ebrietatem singulari deo vitandam; non enim potestis calicem Dæmoniorum bibere, inquit S. Paulus 1. ad Cor. 10. tam studiosè semper sobrietatem coluerunt plurimi Sacerdotes, eumque in finem Convivia, in quibus maxima casu sobrietatis violandæ, tanta contentione devitant.